

Datum

2021-08-09

Vår referens

Frida De Oliveira Lundquist

Planeringssekreterare

Frida.DeOliveira-Lundquist@malmo.se

Tjänsteskrivelse**Remiss angående Motion av Magnus Olsson (SD) om att stänga ner källarmoskéerna, STK-2020-1666****ASN-2021-4013****Sammanfattning**

Arbetsmarknads- och socialnämnden har mottagit en motion från Magnus Olsson (SD) om att stänga ned källarmoskéer. I motionen föreslås att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en kartläggning som i enlighet med motionens intentioner beskriver lägesbilden i Malmö, att kommunstyrelsen i samarbete med berörda nämnder utreder hur källarmoskéer kan stängas ner genom kommunala åtgärder och i samarbetet med privata aktörer samt att kommunstyrelsen och andra berörda nämnder i enlighet med motionens intentioner verkar för att stänga ner Malmös källarmoskéer genom kommunala åtgärder och i samarbete med privata aktörer.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att framväxten av våldbejakande extremism är oroväckande. Radikalisering, hat och antidemokratiska tendenser måste motarbetas.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen menar att det är svårt att bedöma sambandet mellan förekomsten av det som i motionen beskrivs som källarmoskéer och framväxten av våldsbejakande extremism.

Förvaltningen menar att det i första hand åligger Polisen och Säkerhetspolisen att göra denna typ av bedömning. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens ser inte att en kartläggning av Malmö källarmoskéer bidrar till att utveckla förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism. Förvaltningen menar vidare att samverkan med trossamfund behöver ses som viktig del i att motverka att våldsbejakande extremism sprids och får fäste i Malmö.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att motionens yrkande om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en kartläggning som beskriver lägesbilden i Malmö avslås.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att yrkandet om att utreda hur källarmoskéer kan stängas ner genom kommunala åtgärder och i samarbete med privata aktörer samt yrkandet om att verka för att stänga ned Malmös källarmoskéer saknar beröring med

nämndens uppdrag och verksamhet. Förvaltningen avstår därför ifrån att ta ställning till dessa båda yrkanden.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende motionen om att stänga ner källarroskéerna enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Motion av Magnus Olsson (SD) om att stänga ner källarroskéerna
- G-Tjänsteskrivelse ASN 210826 Motion om att stänga ner källarroskéerna
- Förslag till yttrande ASN 210826 Motion om att stänga ner källarroskéerna

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2021-08-04

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2021-08-12

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2021-08-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har mottagit en motion från Magnus Olsson (SD) om att stänga ned källarroskéer. I motionen framhåller motionären mot bakgrund av en nyhetsartikel i Kvällsposten och forskningsrapporten ”Hot mot demokrati och värdegrund – en lägesbild från Malmö” (Ranstorp & Dos Santos, 2009) att så kallade källarroskéer utgör grogrund för våldsbejakande extremism. Därför föreslår motionären:

- Att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en kartläggning som i enlighet med motionens intentioner beskriver lägesbilden i Malmö.
- Att kommunstyrelsen i samarbete med berörda nämnder utreder hur källarroskéer kan stängas ner genom kommunala åtgärder och i samarbetet med privata aktörer.
- Att kommunstyrelsen och andra berörda nämnder i enlighet med motionens intentioner verkar för att stänga ner Malmös källarroskéer genom kommunala åtgärder och i samarbete med privata aktörer.

Förvaltningens övervägande

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att framväxten av våldsbejakande extremism är oroväckande. Radikalisering, hat och antidemokratiska tendenser måste motarbetas.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen anser att våldsbejakande extremism utgör problem för säkerheten och för demokratin. Våldsbejakande extremism är också ett socialt problem för de individer som är inblandade.

Förvaltningens arbete inom våldsbejakande extremism är inriktat på stödjande insatser till individer som involverats i våldsbejakande extremism, deras eventuella anhöriga samt på

förebyggande och tidiga insatser i samverkan med skola och polis. Genom förvaltningens verksamhet Plattform Malmö ges konsultation via en stödtelefon. Syftet med stödtelefonen är att stödja den som är på väg in i eller redan har dragits in i en våldsbejakande, extremistisk rörelse samt till anhöriga till dessa personer. Stödtelefonen riktar sig också till yrkesverksamma som möter individer i dessa målgrupper. Förvaltningen samverkar med Polisen och med Malmö stads förvaltningar i de fall extremism upptäcks.

Förvaltningens möjlighet att ingripa genom att stänga ner lokaler för att de är olämpliga eller för att de förekommer antidemokratisk verksamhet är begränsad till situationer där lokalen ägs eller subventioneras av Malmö stad eller där föreningen erhåller bidrag från Malmö stad. Malmö stads riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor ska säkerställa att den verksamhet som får stöd är i överensstämmelse med de demokratiska värderingar som Malmö stad står för. Av riktlinjerna framgår att Malmö stad om skäl föreligger kan inleda utredning om att stoppa och återkräva bidraget.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen leder också samordningsteamet i Malmö stad. Teamet samlar 20 tjänstepersoner som möter unga. De medverkande kommer från stadens samtliga verksamhetsgrenar samt från polis, psykiatri och kriminalvård. Teamet verkar för att höja medvetenheten om förekomsten av våldsbejakande extremism, öka kunskapen hos relevanta yrkesgrupper och bredda kontaktytorna mellan stadens förvaltningar.

Religionsfriheten stipuleras i regeringsformen, i Europakonventionen och i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Religions- och trosfrihet innebär att var och en har rätt att bestämma över sin religiösa övertygelse och hur de utövar sin religion. Det innebär inte, vilket motionären också påtalar, en rätt att predika hat eller propagera för en ändrad samhällsordning genom våldsamma metoder. Staten kan inskränka på religionsfriheten med hänsyn till den allmänna säkerheten, upprätthållandet av allmän ordning, skyddandet av hälsa eller moral eller andra personers fri- och rättigheter. Nedan följer förvaltningens övervägande avseende motionens yrkanden.

Att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en kartläggning som i enlighet med motionens intentioner beskriver lägesbilden i Malmö.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen menar att det är svårt att bedöma sambandet mellan förekomsten av det som i motionen beskrivs som källarmoskéer och framväxten av våldsbejakande extremism. Förvaltningen anser att det i första hand åligger Polisen och Säkerhetspolisen att göra denna typ av bedömning.

Radikalisering och våldsbejakande extremism kan ske på många olika platser och i olika sammanhang. Socialtjänstens arbete behöver i första hand vara inriktat på att förebygga radikaliserings hos unga. Detta görs bland annat genom stödjande och förebyggande samtal för att försöka stärka ungas motståndskraft mot extrema budskap och erbjuda andra vägar till inflytande. Vid behov ska individanpassade insatser kunna erbjudas. Socialtjänstens förebyggande och åtgärdande arbete fortgår oavsett i vilket sammanhang radikaliserings har skett. Arbetet mot våldsbejakande extremism sker i nära samverkan med skola och Polisen som en del av socialtjänstens ansvar att verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens ser inte att en kartläggning av Malmö källarmoskéer bidrar till att utveckla förvaltningens arbete mot våldsbejakande extremism. Förvaltningen menar

vidare att samverkan med trossamfund behöver ses som viktig del i att motverka att våldsbejakande extremism sprids och får fäste i Malmö. Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att motionens yrkande om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder ta fram en kartläggning som beskriver lägesbilden i Malmö avslås.

Att kommunstyrelsen i samarbete med berörda nämnder utreder hur källarmoskéer kan stängas ner genom kommunala åtgärder och i samarbete med privata aktörer.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att yrkandet saknar beröring med nämndens uppdrag och verksamhet. Förvaltningens tillsynsarbete är begränsat till servering av alkohol och försäljning av tobak och liknande varor. Tillsyn av annan verksamhet eller av lokaler tillhör inte förvaltningens uppdrag. Förvaltningen avstår därför ifrån att ta ställning till yrkandet.

Att kommunstyrelsen och andra berörda nämnder i enlighet med motionens intentioner verkar för att stänga ner Malmös källarmoskéer genom kommunala åtgärder och i samarbete med privata aktörer.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens bedömning är att yrkandet saknar beröring med nämndens uppdrag och verksamhet.

Mot bakgrund av vad som framförts avseende motionens första yrkande föreslår förvaltningen emellertid att även motionens tredje yrkande avslås.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef